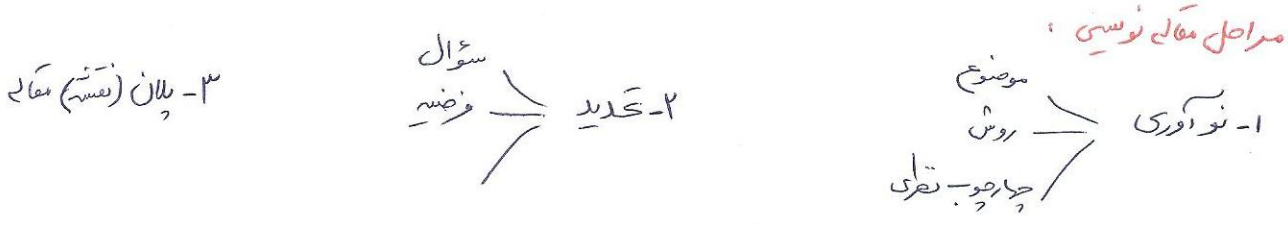

- عنوان
- توسعه
- حکایت
- مقدمه (طرح موضوع، اهمیت، معانی)
- کلیدی
- پیشینه اقتصادی پژوهش
- روش
- چهارچوب نظری

بنیان‌های نظری جمهوری اسلامی

جمهوری اسلامی هیچ‌گاه سابقه نداشته و بدیده‌ای نواست.

- اسلامیت:**
۱. اسلام که از طرف خدا نازل شده و خدا حافظان است، بر آن اجماع وجود دارد. (قرآن)
  ۲. نقل اگر در عرض نقل اصغر آورد، در حدیث معتبر است و اتصال آن با علم الهی، همان احمدیت نوع اول اسلام را دارد.
  ۳. معارف اسلام است؛ شرح و بسط علما از اسلام است. رهانیت را و مشرب‌های مختلف برای فهم مردم ارائه می‌سود.
  ۴. حقوق عینی و بیرونی اسلام است. هم در گستره‌های انفس است و هم آنگاه. (مسئله‌ها)

چگونه منظور از اسلام در جمهوری اسلامی، چه نوع اسلام است؟

لیه هر چهار معنا در جمهوری اسلامی بروز و ظهور دارد. اصول قانون اساسی: حاکمیت از آن خداست؛ ...

اعتقاد به امامت در بین شیعیان بر اساس نص پیامبر و دستور خداوند است. حتی اگر خلافت در دست ائمه نباشد، امامت ایشان با رجحانیت.

تا جایی که ظاهر اسلام حفظ شود، ائمه قیام نمی‌کردند؛ ۲۵ سال سلوت امام علی^(ع) و صلح امام حسن^(ع) دو نمونه از آن است. پس از امام حسن^(ع) هم

گفتن تقی حاکم بوده و با قیام‌های دوران خود همراه نمی‌سودند. ائمه مسمی‌مان را برای دوران غیبت نگه‌داشته‌اند. روایات پیامبر و ائمه، نمایانگر

تکلیف مسلمانان در دوران غیبت است.

عصر غیبت: - عصر محدثین، جمع آوری و تدوین احادیث و روایات.

- عصر دوم از شیخ صوفی آغاز می شود. قبل از صوفی، شیعه سنی به شدت وجود دارد. صوفی اولین حکومت متمرکز را پس از ساسانیان ایجاد کردند و مذهب شیعه به عنوان مذهب رسمی اعلام شد. در دوره صوفی میراث فکری و مذهبی شیعه جمع آوری شد. گفتمان سیاسی جدیدی در این دوره شکل گرفت. تا قبل از آن علما و فقهای شیعه، تقیید می کرده اند و نمی توانستند ظهور داشته باشند. اما در دوره صوفی

البتة هو قائل بودن به مرجعیت، قضات و امور حبه در مورد فقها وجود داشته است.
- عصر مشروط تا انقلاب اسلام.

- ۱- ادله ی روایی
  - ۲- ادله عقلی
  - ۳- سیر تحول گفتمان سیاسی شیعه
  - ۴- روایت امام خمینی از ولایت فقیه
- عصر غیبت تا صوفی
صوفی تا مشروط
مشروط تا انقلاب اسلام
- ولایت فقیه**

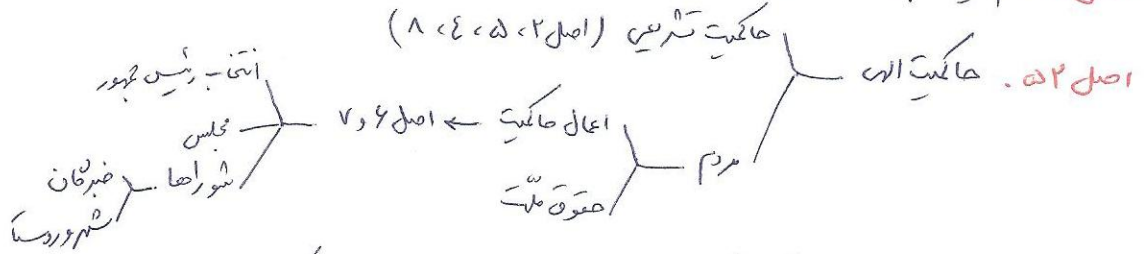
جمهوریت: تاریخچه جمهوری: ^{۱۹۰۵} منتهی آن انقلاب فرانسه است. «رتبه باد جمهوری» شعار انقلاب فرانسه است که در مقابل سلطنت شکل گرفت.

دولت و جمهوری - سلطنت: بعضی کشورها اگر چه اسم جمهوری دارند ولی جمهوری به معنای حکومت مردم بر مردم نیست؛ مثل جمهوری عربی مصر، آکادمی سوریه
به عبارتی جمهوری لای غلامی دموکراسی هستند.

امام خمینی جمهوری اسلام را مطرح کردند و گفتند دموکراسی ما اسلام است. جمهوری و اسلام با هم دیگر تعارض ندارند؛ چرا که اساساً مردم اسلام را ^{می}خواهند.

ساختار حقوقی و قانونی ای برسی قدرت در جمهوری اسلامی

اصل ۱. نظام ایران، جمهوری اسلامی است.

اصل ۱۲. دین رسمی، اسلام و مذهب شیعه اثنی عشری است. هم چنین براساس قواین تأیید شده است.

* در بسیاری از کشورها ادیان آزادند و دین رسمی وجود ندارد.

* در مواردی که قانون تعارض با اسلام داشته باشد، در صورت مصلحت بودن آن، توسط مجمع تشخیص مصلحت تعیین می شود. مجمع تشخیص مصلحت، نهادی است که در حل تعارضات بین مجلس و شورای نگهبان در دو مورد: تعارض قانون جدید با اسلام، تعارض قانون جدید با قانون اساسی.

مجلس خبرگان ← ولایت فقیه (اصل ۵۷)

* شهید بهشتی: برای حفاظت از اسلامیت نظام و قواین باید یک فقیه در رأس کار باشد.

* در بسیاری کشورها جنب و جلیق در اختیار پارلمان یا رئیس جمهور است ولی در جمهوری اسلامی در دست رهبری است.

* تنفیذ حکم ریاست جمهوری در دست رهبری است.

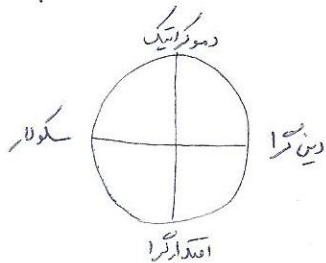
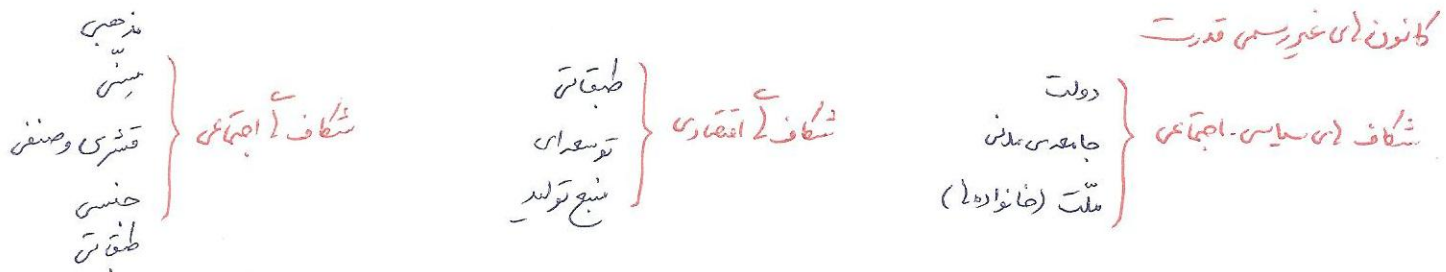
* میتوان نظام ایران را ریاست داشته؛ چرا که مجمع اختیارات رهبری و رئیس جمهور بنا بر آن است. اما در حال، امکان انحلال مجلس شورا اسلام وجود ندارد.

* نظام جمهوری اسلامی براساس تفکیک قوا است.

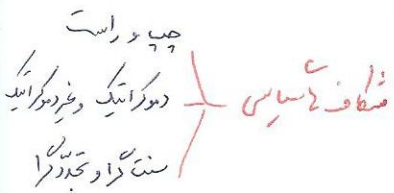
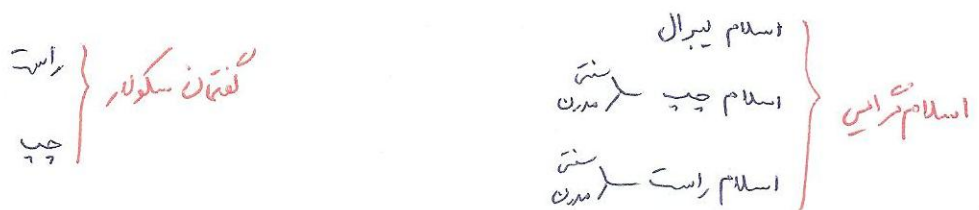
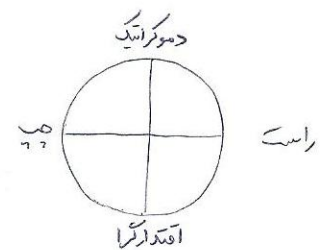
قدرت: یعنی است بر ارتباط؛ شبکدای و نرم افزاری است؛ البته نه در این معنا که بعد سخت افزاری قدرت را نمی گنیم.

سیاست و حکومت در جمهوری اسلامی ایران / دکتر مجیدی / جلسه چهارم / ۲۳، ۱۷، ۹۳

قانون ای غیر رسمی قدرت

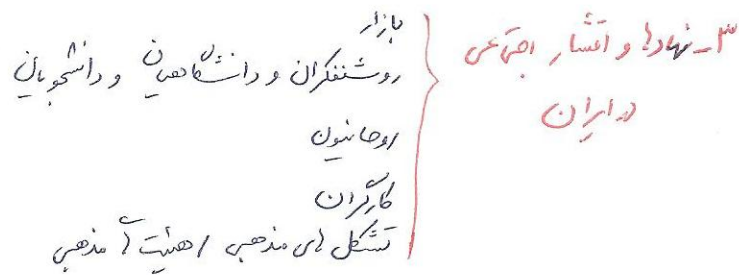
< شکاف ای سیاسی >

کانون‌های غیر رسمی در ایران: بازار؛ هستی‌های مذهبی؛ دانشجویان؛ مطبوعات و رسانه‌ها.

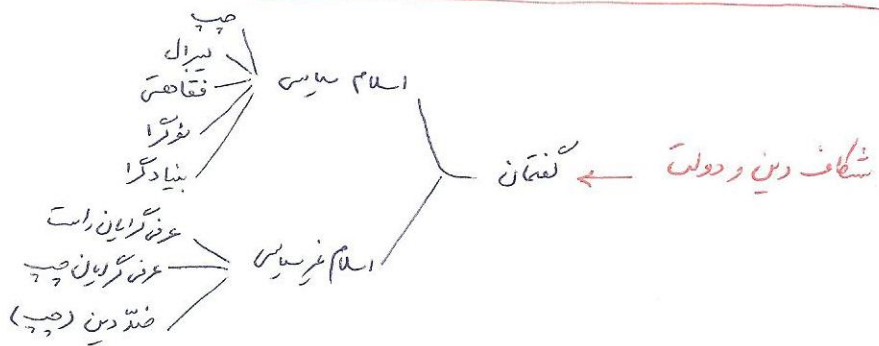
۱- جامعه‌ی مدنی در ایران: شکل: حد واسطی است میان دولت و خانواده. این تقریب، روکرد لیبرالی دارد. در ایران از زمان صفویه، به نوعی جامعه‌ی مدنی با حضور بازاربان و روحانیت شکل گرفته است.

۲- احزاب: از آغاز انقلاب اسلامی، حزب وجود نداشت؛ اما نقش گروه‌های بسیج، جهاد سازندگی و حتی حزب جمهوری اسلامی بسیار مهم بوده است.

۴- NGO ها، سازمان‌های مردم‌نهاد

سیاست و حکومت در جمهوری اسلامی ایران / دکتر مجیدی / جلسه پنجم / ۷، ۸، ۹۳

* تجدد، شکاف ایجاد می‌کند. در تمام دنیا سنت و تجدد شکاف اساسی است. معمولاً سنت آرامش‌ها آورد و تجدد آسایش‌ها آورد.

نمی‌توان گفت ایران به کلر سنتی است یا تجدد.

* بحث قومیت (هواره در جامعه‌شناسی ایران مطرح بوده است). این که سهم هر قومیت در قدرت سیاسی (حکومت، احزاب، استانداری‌ها...) چه قدر است، اهمیت دارد. قومیت در ایران ریشه‌ی بلندمدت دارد.

* شکاف‌های مذهبی: شکاف‌های فقه‌ای از جمله بهائیت، شیخیت، بابیت، شکاف بین شیعه و اهل سنت

* شکاف سن: نسل اول انقلاب، رفته رفته از دنیا می‌روند و جایی خود را به نسل بعدی می‌دهند.

* شکاف جنس: در بسیاری شهرهای سنتی هنوز به زنان اجازه‌ی حضور سیاسی داده نمی‌شود. در گذشته و حتی اکنون فرصت‌های آموزشی و رفاهی کم‌تر از سایر اقشار است. هنوز سؤالاتی باقی مانده است که آیا زنان می‌توانند کانون قدرت داشته باشند؟ زنان چگونه می‌توانند رأی دهند؟

* شکاف طبقاتی: قبل از انقلاب به وجود می‌آید و وجود داشت. در حال حاضر فریب‌جینی (ساختن شکاف طبقاتی) ۱۳۹۰ است. این رقم در آغاز دولت نهم ۱۴۰۰ بوده است.

* شکاف سیاسی

حج: تغییر و تحول، دموکراسی، انتخابات
راست: ثبات، آرمانگرایی

* شکاف دین و دولت: در زمان نبی صدر اسلام سیاسی لیبرال مطرح شد. دین حزب جمهوری اسلامی اسلام سیاسی فقه‌ای را شکل داد.

- بازار به بنیاد اخذ دارد، جهاد سازندگی، کمیته‌های امداد (هم‌گفتار)

- هستی‌های مذهبی به ضدای حزب را بر می‌کنند؛ به اجتنام کردن کودکان و نوجوانان لگ کرده است. مسئولیت دادن؟ بچه‌ها، نظم هستی و... به شخصیت‌دهی به بچه‌ها مؤثر است. اشکال این هستی‌ها این است که استمرار ندارند و اغلب فقط در دفعه‌های محرم فعالیت می‌کنند. هستی‌های عام‌المنفعه بسیج مردم‌نهاد هستند.